

המוסד לביטוח לאומי

הלשכה הרפואית
מינהל הגמלאות

פרטי החוזר:

תאריך: 12 אפריל 2022, י"א ניסן תשפ"ב

חוזר נפגעי עבודה מס': 127/2022

חוזר לשכה רפואית: 516/04/2022

כותבי החוזר: ד"ר מנחם פורט, רותם דהן, ליבי קמה

נושא: תקנה 37 בדיקה מחדש

תאריך תחולה: החל מיום פרסום החוזר

מטרת החוזר

להבהיר את הכללים בהם יש להפעיל תקנה 37 ואת ההדגשים להפעלת התקנה

פתח דבר

חוזר זה הינו חוזר משותף ללשכה הרפואית ולאגף נפגעי עבודה, ומטרתו להסדיר את תהליך הפעלת תקנה 37 משלב בקרת הרופא אחר תקינות החלטת הועדה הרפואית ועד לשלב הפעלת התקנה, תוך מתן דגשים לטיפול בכל אחד מהשלבים השונים. זאת, לאור ביקורת מצד בתי הדין על תהליך הפעלת התקנה, ועל העדר נימוקים רפואיים ומסמכים רפואיים שהיוו את הבסיס להחלטה על הבדיקה מחדש.

חוזר זה משלים את תהליך הטיפול המפורט [בחוזר נפגעי עבודה 42/2013 - מתן הוראות לטיפול בתביעות לדין מחדש \(תקנה 36 ו-37\)](#).

תקנה 37 והעילות להפעלתה

תקנה 37, קובעת כי בסמכות רופא המוסד לבקש לבחון מחדש את דרגת נכותו של המבוטח אם: "עברו שישה חודשים מאז שנקבעה לאחרונה דרגת נכותו של נפגע, אף אם נקבעה לתקופה קצובה, רשאי רופא מוסמך לבקש קביעה מחדש של דרגת הנכות...".

- תקנה זו מאפשרת לרופא לבקש בדיקה מחדש במקרים בהם הרופא סבור כי מצבו הרפואי של המבוטח עשוי להשתנות בשל אופי הליקוי/הליקויים ולאור חומר רפואי או חומר אחר שעומד לפניו לרבות האמור בהחלטות ועדות רפואיות קודמות.
- חשוב להדגיש כי תקנה זאת לא באה לתקן טעויות שנעשו בוועדות קודמות, תיקון טעות נעשה ע"י פניה לערכאת ערר או בערעור לבית הדין.
- במקרים מסויימים לא תופעל התקנה, בהתאם למשך קבלת הקצבה וגיל המבוטח, אלא אם מדובר בהטבה משמעותית במצב, כפי שמפורט בחוזר.
- כדי להבטיח עבודה תקינה ופירוט הנימוקים לפתיחת תיק לבדיקה מחדש- הוכן טופס ייעודי למילוי ע"י פקיד התביעות וע"י הרופא.

המוסד לביטוח לאומי

הלשכה הרפואית
מינהל הגמלאות

הוראות לביצוע

1. בקרת רופא לאחר ועדה:

כידוע, לאחר החלטת ועדה רפואית, מתבצעת בקרת תקינות של רופא המוסד הבודק את תקינות הוועדה לרבות בחינת תקינות החלטת הוועדה ביחס להחלטות ועדות קודמות (כגון התייחסות לניכוי מצב קודם בעבר או שלילת קשר סיבתי לליקוי מסוים).

במקרים בהם לאחר ועדה רפואית, רופא המוסד סבור כי מצבו הרפואי של המבוטח עשוי להשתנות בעתיד מסיבות שונות כגון: אופי הליקוי, עדות לאפשרות שינוי במצב שעולה מפרוטוקול הוועדה וכו', יש באפשרותו להמליץ על שקילת פתיחת תקנה 37 בשלב מאוחר יותר.

על הרופא לקבוע את הזמן לבחינת הפעלת התקנה (כגון בעוד 6,12,24 חודשים) ולנמק את הסיבה להפעלת התקנה ביחס לכל ליקוי לגביו יש מקום לשקול את הפעלתה.

דוגמאות לנימוקים אפשריים:

- א. "הנ"ל סובל/ת מאסתמה מגורם תעסוקתי. החשיפה לאלרגן הופסקה לפני חודש - ייתכן שיפור במצב - ממליץ על הפעלת תקנה 37 בעוד שישה (6) חודשים".
- ב. "הנ"ל סובל/ת ממצב לאחר אוטם שריר הלב. מקטע פליטה כעת 40%. סיכוי סביר כי מצבו/ה התפקודי ישתפר. ממליץ על הפעלת תקנה 37 בעוד שנה".
- ג. "הנ"ל סובל משבר בראש הירך. נמצא בהמתנה לניתוח. סיכוי סביר מאוד שמצבו ישתפר לאחר הניתוח. ממליץ על הפעלת תקנה 37 בעוד 6 חודשים".

אלה דוגמאות בלבד ויש לפעול בכל מקרה לגופו, בהתבסס על האמור לעיל ועל הדוגמאות שניתנו.

יודגש, כי במקרים בהם הרופא סבור שהחלטת הוועדה שגויה, לדוגמא: היה מקום לקבוע נכות זמנית ולא צמיתה, על הרופא לערער על החלטת הוועדה ולא לפעול במסלול של תקנה 37.

2. מעקב על-ידי פקיד תביעות:

במצבים בהם רופא המוסד המליץ על פתיחת תקנה 37, על פקיד התביעות לפתוח מעקב עתידי למועד שהומלץ על-ידי רופא המוסד.

המוסד לביטוח לאומי

הלשכה הרפואית
מינהל הגמלאות

כאשר מגיע המועד הרלוונטי להפעלת התקנה, על פקיד התביעות להזמין חומר רפואי עדכני רלוונטי לליקויים השונים מקופת החולים של המבוטח ורק לאחר קבלת החומר הרפואי להעביר את התיק לרופא המוסד לבחינת המלצה על הפעלת התקנה.

האמור חל גם במקרה בו התקבל **מידע חדש** במוסד לביטוח לאומי, המעלה את הצורך לבחון האם חלה הטבה משמעותית במצבו של המבוטח.

סיכום עם ארגוני הנכים

בפברואר 2013 הופץ נוהל בעקבות סיכום עם ארגון נכי עבודה לפיו הוחלט על הגבלות מנהליות להפעלת תקנה 37.

על פי נוהל זה תופעל התקנה בנוגע לסוגי המבוטחים הבאים בלבד:

- א. רק אנשים שגילם פחות מ-60.
- ב. אנשים שנקבעה להם דרגת נכות עד 5 שנים אחורה.
- ג. רק אנשים שחלה הטבה רפואית משמעותית במצבם (כשאינן הכוונה לשינוי שחל רק בעקבות עדכון לספר הליקויים).

בסיכום הוגדר כי על אף האמור, במקרים בהם מדובר במבוטחים שדרגת הנכות שלהם נקבעה לפני יותר מ-5 שנים, או שגילם עולה על 60, והרופא סבור שחלה הטבה **משמעותית ובולטת** במצב, באופן שאינו תואם כלל את דרגת הנכות שנקבעה ובהתאם להערכה זו, וסביר שיהיה **שינוי בהיקף הזכאות**- ניתן להתייעץ עם האגף בשאלה האם יש מקום להפעיל את התקנה, כפי שמתאפשר בהתאם לנוסח התקנה.

בחינת הפעלת התקנה על-ידי רופא המוסד והודעה למבוטח

הודעה למבוטח על הפעלת התקנה, צריכה לכלול התייחסות **לכל** הליקויים שלגביהם יש לבחון מחדש את החלטת הוועדה. הוועדה לא תוכל לדון בליקויים שלא נכללו בהודעה זו.

לאור זאת, הוכן טופס ב.ל 760 למילוי ע"י פקיד התביעות ורופא המוסד הכולל בתוכו שאלות מנחות לצורך קבלת החלטה.

1.חוות דעת רופא המוסד לעניין הפעלת תקנה 37

המוסד לביטוח לאומי

הלשכה הרפואית
מינהל הגמלאות

א. על הרופא המוסמך אליו מועבר התיק לבחינת הפעלת תקנה 37 לבדוק אם מונחים בפניו תיקוי הרפואיים העדכניים של המבוטח הרלוונטיים לליקויי השונים, בנוסף לחומר הישן שעמד בפני הועדה האחרונה וזאת מאז מועד הועדה האחרונה.

באם יחליט הרופא שאין די בחומר הרפואי שבתיק, יציין מה החומר החסר לצורך קבלת ההחלטה ויחזיר את התיק לפקיד התביעות.

ב. על הרופא המוסמך לנמק בפירוט את הסיבות בגין הוא מבקש לפתוח את המקרה לבדיקה מחדש באופן שתהיינה ברורות גם לפקיד התביעות וגם למבוטח, אליו תשלח ההודעה בעקבות החלטתו של הרופא המוסמך.

הדגשים למילוי הטופס על ידי הרופא:

- בנימוק יש להתייחס **לכלל** הליקויים של המבוטח ולא רק לליקוי בגינו חשב הרופא שהמליץ על פתיחת תקנה 37.
- יש לציין לגבי **כל** ליקוי האם צפויה הטבה, חשוב לא להסתפק בנימוק לקוני "צפויה הטבה" אלא לנמק מדוע היא צפויה. ביחס לליקויים לגביהם לא צפוי שינוי, יש לציין שאין מקום לדיון מחדש לגביהם (ניתן להסתפק בכתיבת המשפט: "הרופא לא מוצא מקום לדיון/לא מבקש לדון בהטבה לגבי הסעיפים האחרים שנקבעו בוועדה האחרונה").
- סוג הליקוי - יש להתייחס למחלה או למצב ממנו סובל המבוטח ולהסביר מדוע יש סיכוי סביר שחל שיפור במצבו לרבות התייחסות לניתוח/טיפול ייעודי שהמבוטח קיבל שיכול ששיפר את מצבו.
- מתן הסבר בדבר השפעה של חלוף הזמן, גיל, מין ולא להסתפק בנימוק לקוני/סתמי שחלוף הזמן יכול להביא להטבה במצב ללא הסבר שכזה.
- ציון המסמכים הרפואיים לרבות חומר רפואי עדכני שעמדו בפניו והתייחסות לנתונים העולים מתוכם.
- ציטוטים רלבנטיים מהחלטת הוועדה האחרונה שדנה בעניינו של המבוטח, ממנה עולה למשל שיש הטבה או צפויה הטבה במצבו.
- התייחסות לחומר עובדתי חדש (רפואי, מצולם וכדומה).
- נימוקים רלבנטיים אחרים בהתאם לכל מקרה ומקרה.

2. המשך טיפול ע"י פקיד התביעות לאחר קבלת חוות דעת רופא המוסד

לאחר קבלת חוות דעת הרופא המוסד, הכוללת את סעיפי הליקוי אליהם מתייחסת הבדיקה מחדש, נימוקים להחלטה ופירוט המסמכים עליהם התבסס הרופא בהחלטתו - ישלח פקיד התביעות מכתב באמצעות מסך 455 לעניין פתיחת התיק לבדיקה מחדש. למכתב זה יצורף טופס בל 760.

המוסד לביטוח לאומי

הלשכה הרפואית
מינהל הגמלאות

אילת כהן קלוזנר
מנהלת אגף א' נפגעי עבודה

ד"ר מרק טרגין,
המנהל הרפואי

רשימת תפוצה

גב' ירונה שלום, סמנכ"לית מערך נכויות ושיקום
מנהלי תחומים, מנהלי מחלקות נפגעי עבודה, פקידי תביעות נכות מעבודה
רופאים מחוזיים, מנהלי רפואה בסניפים, רופאי נפגעי עבודה
ד"ר מנחם פורט, גב' יעל גולן, הלשכה רפואית
עו"ד ליאת אופיר- לשכה משפטית
גב' רותם דהן- מנהלת תחום נכות מעבודה

המוסד לביטוח לאומי

הלשכה הרפואית
מינהל הגמלאות

מכתב הודעה למבוטח על פתיחת תיק לפי תקנה 37

טל: 6050 או 04-8812345
פקס: 02-5373495
שעות מענה: א-ה 8:00-17:00
קבלת קהל: לפי תיאום מראש

נפגעי עבודה

www.btl.gov.il
המוסד לביטוח לאומי
סניף: משרד ראשי
הצבי (בנין כדורי כניסה א) 11
ירושלים

לכבוד

תיק: דף 1 מתוך 1

תיק: י"ב באדר א', תשפ"ב
13 בפברואר 2022

גברת נכבדה,

הנדון: קביעה של דרגת נכות מחדש - תקנה 37 לתקנות בדבר קביעת דרגת נכות

אנו מביאים לידיעתך, כי על-פי בקשת הרופא המוסמך שהעתקה מצורף בזה, תוזמני בקרוב לוועדה רפואית לדיון מחדש בדרגת הנכות שנקבעה לך.

ראוי לציין כי הוועדה הרפואית רשאית להפחית את דרגת נכותך.

את רשאית להציג בפני הוועדה את המסמכים הרפואיים אשר בידך כדי להוכיח מהו מצבך הרפואי.

לתשומת לבך, הוראות תקנה 38 לתקנות הביטוח הלאומי (קביעת דרגת נכות לנפגעי עבודה) תשט"ז - 1956 קובעות כי את חייבת להתייצב לבדיקה מחדש.

אם לא תעשי זאת רשאי המוסד לביטוח לאומי להפסיק את תשלום הגמלה עד שתתייצבי לבדיקה מחדש.

הודעה על מועד הוועדה תישלח בנפרד.

בכבוד רב,
קמה ליבי
פקיד תביעות נפגעי עבודה